

➤ Město Třebíč

Příklad dobré praxe v odpovědném zadávání veřejných zakázek

Třebíč je město s rozšířenou působností, nacházející se na západě Moravy, v jihovýchodní části kraje Vysočina, a je po Jihlavě jeho druhým největším městem. Také je městem se třiceti sedmi tisíci obyvatel a její ekonomické zázemí tvoří vedle tradičních oborů, jimž jsou průmysl obuvnický, strojírenský a dřevozpracující, také jedno z nejnovějších odvětví - jaderná energetika. Malebné přírodní prostředí Vysočiny, pozoruhodné historické památky a v neposlední řadě i její místo v kulturních dějinách dodávají Třebíči osobitý ráz a přitažlivost.

➤ Co?

Město Třebíč se zajímá o společensky odpovědné nakupování, a to zejména z hlediska fairtrade nakupování a sledování dodavatelsko-odběratelského řetězce. Je také držitelem certifikátu Fairtradové město. Odpovědné zadávání navazuje na jeho zapojení do sítě Zdravých měst ČR a souvisí s jeho aktivním naplňováním Agendy 21. Třebíč se odpovědnému zadávání věnuje od roku 2013. Dlouhodobě spolupracuje s nestátní neziskovou organizací Na Zemi, která se věnuje problematice fairtrade a odpovědnému nakupování. Osobou, která stojí za odpovědným zadáváním v Třebíči, je Marie Černá, která byla v minulém volebním období místostarostkou a v současném volebním období je uvolněnou radní.

Město Třebíč realizuje mezinárodní projekt zaměřený na společensky odpovědné nakupování s názvem *Každá obec se počítá: společensky odpovědné nakupování - TED!* Projekt je založen na spolupráci subjektů ze tří zemí (ČR, Rakousko a Německo) a propojení neziskového a veřejného sektoru. Byly vytipovány tři položky za účelem provedení analýzy jejich nakupování – občerstvení, pracovní oděvy a propagační a reklamní předměty.

Město zjistilo, kolik nakoupilo kávy, čaje, cukru a sušenek v roce 2013 a za jakou cenu. Jednalo se o nahodilé nákupy v maloobchodech. Poté vypsalo veřejnou zakázku v podobném objemu s uplatněním principů společensky odpovědného nakupování. Předmětem veřejné zakázky s názvem Nákup fairtradových produktů byl nákup kávy, čaje, cukru a čokoládových sušenek v předpokládané hodnotě 40.000 Kč bez DPH (veřejná zakázka malého rozsahu). S ohledem na zakotvení podmínky přímo do předmětu veřejné zakázky byla jediným kritériem pro posuzování nabídek nejnižší celková nabídková cena. Povinnou součástí nabídky byl doklad o fairtradovém původu požadovaných komodit.

Příklad:

Nákup fairtradových produktů

- doba plnění: cca 6,5 měsíců
- veřejná zakázka malého rozsahu v předpokládané hodnotě 40.000 Kč bez DPH
- Z výzvy k podání nabídek:

d) *Ověření - doklad o fairtradovém původu kávy, čaje, třtinového cukru, čokolády*

Dodavatel je povinen prokázat, že jsou požadovaná kritéria splněná. Za vyhovující jsou považovány výrobky nesoucí značku Fairtrade dle certifikace Fairtrade International a výrobky členských organizací Světové fairtradové organizace (WFTO). Dodavatelé mohou prokázat shodu s požadavky také jiným vhodným způsobem.

Městu se nakonec podařilo získat za prakticky stejnou cenu zboží ve vyšší kvalitě, které zároveň naplňuje požadavky odpovědné spotřeby.

Po analýze nákupů dárkových a reklamních předmětů a oděvů město Třebíč připravilo další veřejnou zakázku. Jejím předmětem je nákup propagačních triček v bio bavlně, reklamních předmětů a propagačních látkových tašek v bio bavlně nebo jutových tašek. Město také hledá vhodnou zakázku na stavební práce s podmínkou zaměstnání osob v evidenci Úřadu práce.

Ve stávajících strategických dokumentech, koncepcích a směrnicích nemá zatím město Třebíč odpovědné nakupování a zadávání zakázek uvedeno, bude se ale snažit při novelizacích podmínky odpovědného nakupování do těchto dokumentů zapracovat.

Doporučení:

Na příkladu města Třebíč je vidět, že lze pořídit obdobné zboží za stejné peníze ve vyšší kvalitě a podpořit navíc ještě dodavatele, kteří se chovají odpovědně. Tento přístup ale předpokládá, že bude zadavatel přistupovat ke svým nákupům systémově, provádět osvětu mezi svými úředníky a aktivně komunikovat s prodejci. Třebíč má zájem předávat své zkušenosti s odpovědným nakupováním dalším městům a staví se pozitivně k možnostem spolupráce a společného nakupování. Specifikace fairtradových výrobků však musí vždy odpovídat požadavkům právní úpravy veřejných zakázek.

Co říká Směrnice 2014/24/EU k obdobným požadavkům?

„Dále by s ohledem na lepší začlenění sociálních a environmentálních aspektů při zadávání veřejných zakázek měli mít veřejní zadavatelé možnost využívat kritéria pro zadání nebo podmínky plnění veřejných zakázek v souvislosti se stavebními pracemi, dodávkami nebo službami, které mají být poskytnuty v rámci veřejné zakázky, ve všech ohledech a v kterékoli fázi jejich životního cyklu, od těžby surovin použitých v daném výrobku po fázi likvidace výrobku, včetně faktorů, které jsou spojeny s konkrétním výrobním procesem, poskytováním nebo obchodem a jeho podmínkami v případě těchto stavebních prací, dodávek nebo služeb nebo s konkrétním procesem v pozdější fázi jejich životního cyklu, a to i pokud tyto faktory nejsou součástí jejich věcné podstaty.

Kritéria a podmínky odkazující na takovýto proces výroby či poskytování mohou například stanovit, že při výrobě nakupovaných výrobků nejsou používány toxické chemické látky nebo že nakupované služby jsou poskytovány za použití energeticky účinných strojů. V souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie to zahrnuje rovněž kritéria pro zadání nebo podmínky plnění veřejné zakázky související s dodávkami nebo používáním výrobků spravedlivého obchodu (fair trade) v průběhu plnění veřejné zakázky, jež má být zadána. Kritéria a podmínky související s obchodem a jeho podmínkami mohou například odkazovat na skutečnost, že dotčený výrobek pochází ze spravedlivého obchodu, včetně povinnosti platit výrobcům určitou minimální cenu a cenovou přírůžku. Podmínky plnění veřejné zakázky týkající se otázek životního prostředí mohou zahrnovat například dodání, balení a likvidaci výrobků a v souvislosti s veřejnými zakázkami na stavební práce a na služby minimalizaci odpadu nebo účinné využívání zdrojů.“ (bod 97 preambule)

P3 - People, Planet, Profit, o.p.s.
Malátova 659/16, 150 00 Praha 5 - Smíchov, Česká republika
Telefon: +420 257 313 988, E-mail: info@p-p-p.cz
Web: www.p-p-p.cz www.socialni-podnikani.cz